

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η άποψη της κυρίας Συμεωνίδη για τη λεξιπενία:

- Η λεξιπενία δεν είναι απλό θέμα.
- Το λεξιλόγιο ποικίλει κι αυτό ισχύει για κάθε άτομο, ποικίλει ανάλογα με τα ενδιαφέροντά μας, με το πώς θέλουμε να περάσουμε τον ελεύθερο χρόνο, ανάλογα με τις σπουδές μας.
- Πρέπει να δώσουν οι διδάσκοντες την ευκαιρία στους μαθητές να ασχοληθούν με περισσότερα αντικείμενα, με περισσότερα θέματα, που αφορούν στη γλώσσα κι έτσι θα αυξήσουν το λεξιλόγιό τους.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

[...] η ελληνική γλώσσα δεν κινδυνεύει από τίποτε - Κινδυνεύει από [...]: επανάληψη της λέξης «κινδυνεύει», λειτουργεί ως συνοχικός δεσμός, με τον οποίο εξασφαλίζεται η ομαλή ροή, διαδοχή των νοημάτων.

Συνεπώς: διαρθρωτική λέξη, δηλώνει συμπέρασμα.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Ενεργητική σύνταξη: «...η ελληνική γλώσσα δεν κινδυνεύει...»: τονίζει το υποκείμενο της πρότασης, δηλαδή την ελληνική γλώσσα.

Παθητική σύνταξη: [...] όταν μιλιέται από ομιλητές (μια γλώσσα) [...]: τονίζει την ενέργεια του ρήματος «μιλιέται» και δίνει έμφαση στην πράξη της ομιλίας που είναι σημαντική, για να υπάρχει μια γλώσσα.

Μετατροπή της παθητικής σύνταξης: [...] όταν οι ομιλητές μιλούν (μια γλώσσα) [...]

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Οι λόγοι για τους οποίους η Λαλιώ ζητά να επιστρέψει στην πατρίδα της:

- «Δεν ηδύνατο να ζήσει, έλεγε, μακράν των γονέων της.» Ένωθε νοσταλγία για τους γονείς της.
- «... κατά τας μεσονυκτίους ώρας καθ' ας αυτός επανήρχετο οίκαδε,....» Έμενε πολλές ώρες μόνη χωρίς την συντροφιά του συζύγου της. Πιθανόν να ένιωθε παραμελημένη.
- «... αυτός μάλιστα ουδέποτε ευρίσκετο κατ' οίκον.» Πιθανόν να ένιωθε μοναξιά.

Η απάντηση που της δίνει ο άντρας της:

- «...η γυνή οφείλει να είνε παντού όπου ευρίσκεται ο σύζυγός της,....»
- «... ο σκοπός του χριστιανικού γάμου, όστις, κατά τας ορθοδοξότερας πηγάς, είνε όχι η πολλαπλασίασις του γένους, αλλ' η σωφροσύνη του ανδρός και της γυναικός, ...»
- «ο ανήρ κεφαλή εστι της γυναικός,...

Ο άντρας της Λαλιώς δίνει απαντήσεις που απηχούν την ανδροκρατική αντίληψη της εποχής. Θεωρεί την γυναίκα κτήμα του ανδρός και απαιτεί την απόλυτη υποταγή της χωρίς να συναισθάνεται την άσχημη ψυχολογική της κατάσταση και την επιθυμία της να επιστρέψει στους γονείς της.